

QUOT NERVORVM PARIAM CERE bro & dorsalis medullae parte adhuc in caluaria consistente, origi- nem sumant. Cap. II.

SI quando in interiori margine scripsimus fig. cap. 2. lib. 4. duas, aut illarum alteram indi-
cauimus, quas praesenti capiti ad primi capitis finem praepositas cernis.

Qui cerebri
sedes & par-
tes in 7 lib. di-
stinguuntur.

Qui uentricu-
li seu sinus ce-
rebri.

Vnde neruo-
rum cerebri in-
itum.
Dorsalis in-
itum.

Quot cerebri
neruorum pa-
ria.

IBRO septimo quum cerebri pertractabitur constructio, duplex id ef-
se docebimus, unum antierius superius quod cerebrum dicitur, unum
sam propemodum implens caluariam: alterum posterius ac humilius, &
cerebellum nobis appellatum, ipsosq; cerebro etiam decuplo minus. De-
inde antierius tota superiori ipsius sede geminum esse, dextrum uideli-
cet & sinistram asseremus. Inferiori autem parte, quae caluariae innititur
basi, unicum indiuisum esse, & dorsalem medullam ab hac, non autem
(ut Anatomicorum praecipui scribunt) a cerebello enasci, & cerebellum potius dorsali medul-
lae inniti & tenuis membranae, parum uero ipsius substantiae interuentu, medullae uniri, quam
dorsalis principium esse ostendemus. Adhuc, addetur praeter alios quosdam cerebri sinus mea-
tusq; duos cerebri existere uentriculos, unum quidem dextrum, alterum uero sinistram, qui
ambo in unam communem coeunt cavitatem sinum uel, qui tertius in cerebro uentriculus re-
censetur, qui meatu quodam ad sinum inter cerebellum & dorsalem medullam ubi inuicem comi-
tuntur conspicuum, & tam cerebello quam dorsali medullae communem, pertingit. Ceterum
neruae propagines ex caluaria procurrentes, aut ab ipso anterioris cerebri enascuntur basi, aut
a dorsali medulla priusquam uertebrarum sinus ingrediantur, non autem a cerebello. Vt uero eam
dorsalis medullae partem, quae a cerebri basi sub cerebello ad foramen usq; quo est caluaria labi-
tur, prociat, dorsalis medullae principium nuncupare liceat, mihi concessum uelim: cum quid
illo intelligam principio, satis iam explicauerim, ac item in septimo libro diffusius id sim enarra-
urus. Per me enim licebit illi principio, seu parti cerebri, quod uis nomen indere: modo non i-
gnoret, qui illa a cerebello distinguenda ueniat. Porro nerui omnes a cerebro, illosq; dorsalis me-
dullae initio pronati, quia geniculatim in caluariae amplitudine, qua cerebrum continetur, origine
ducunt, Latinis neruorum paria, seu coniugia, Graecis aut *νεῦρα* nuncupantur, quae Marini, ac
demum Galeni etiam suffragis septem enumerantur, quauis si accuratè singula expendimus,
plura etiam censerem possint. Neq; enim hic olfactus organa nerui appellantur, quod dictam nu-
per caluariae amplitudinem non excidant. Item par, quod nobis ex aliorum Anatomicorum
sententia tertium constituitur, uerius duplex quam unicum enumeraretur. Dein iuxta quinti pa-
ris radicem aliud omnibus incognitum dissectionum studiosis par enasci, diligens sectio me do-
cuit. Verum a ueteri neruorum cerebri enumeratione haudquaquam recessurus, ordine se-
ptem paria septenis capitibus explicare contendam: prius tamen quaedam de olfactus organis
subnexurus, quum non uulgares etiam dissectionis professores illis primum neruorum coniu-
gium ascribant, illa uel ita nuncupent.

DE OLFACTVS ORGANO

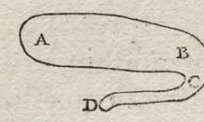
nonnulla. Cap. III.

Multiplices
de olfactus or-
gano senten-
tiae.

VARIA profecto de odoratus organo nostrae tempestatis, medicis pariter ac
philosophis est sententia, magna inter ipsos, ex Anatomis imperitia, dis-
sensio oboritur. Quosdam namq; reperias odoratus organum in illa cavi-
tate constitutere, quam in frontis osse ad superciliorum regionem inter du-
as eius ossis squamas conspici, in primo libro recensuimus, qui si duos etiam
insignes sinus, quos in ossis cuneum imitantis medio tanquam antra inter
ipsius squamas subinde obseruamus, adinuenissent, ac substantiam illam
quodammodo medullarem in illis cauernis repositam, summo studio hic expendendam, ob-
seruassent, proculdubio & inibi quoque in osse cuneum referente olfactus organum collo-
cassent. Alij uero quosdam cerebri anfractuuum reuolutionumq; apices, ac ad frontis ossis se-
dem uersus superciliorum medium protuberantia cerebri tubercula, olfactus organa statuunt,
& tubercula illa quod promineant, carnisq; quasi modo rubeant, mamillares cerebri processus
uocant, utriusq; unum (uti etiam est) enumerantes. Alij rursus ex aliquot Galeni locis, praecipue
aut octauo de Partium usu, simpliciter anteriores cerebri uentriculos olfactus organa esse astru-
unt, perinde ac si anteriores uentriculi praesentis duntaxat sensus essent principia. Alij qui-
dem duos anteriores cerebri enumerant uentriculos: uerum deinde alios duos constringunt,
quos

quos olfactus organa esse asserunt. Ceterum quam probe hi sentiant, ex dissectione discas li-
bit, dextri sinistriq; cerebri uentriculorum constructionem formamue prius inspiciens, quam
mehercule multo aliam esse in septimo libro intelliges, quam haecenus dissectionum periti tra-
diderunt. Quandoquidem uentriculi in posteriori sede nequaquam lati conspiciuntur, & in
priora procedentes paulatim in angustum coguntur, inibiq; olfactus organa educunt. neque
etiam ad olfactus organorum sedem pituitam excernunt, multoq; minus ipsa olfactus organa
instar canalium cerebri pituitam (ut Galeni est sententia) huc deducunt. Praesentes namq; cere-
bri uentriculi secundum cerebri longitudinem superius ampli existunt, anteriori sede nequa-
quam angustiores redditi, imò potius magis quam in ipso medio latebantes. In posteriori au-
tem parte ampli quoque uisuntur: at hinc cornu modo per cerebri substantiam deorsum de-
scendentes, atque antrosum porrecti, tantisper angustantur, donec ad eam usque cerebri per-
tingant sedem, quae glandulae pituitae ce-
rebri excipiens regioni incumbit, ac sub qua
grandiores soporalis arteriae rami duram ce-
rebri membranam perforant, in cerebriq; ue-
triculos conscendere incipiunt. Illi namq; ar-
teriarum rami in hos uentriculorum angustos
conscendunt terminos, quos modo ad cere-
bri basim desinere dicebam. Atq; eiusmodi
dextri & sinistri uentriculorum cerebri du-

HUIUSMODI scilicet dextri
sinistriq; uentriculorum ductus uisuntur. ac
A & B superiorem uentriculi indicant
sedem, A quidem anteriorem, B uero pos-
teriorem. C regionem notat, quae decli-
nis antrosum ducitur ad D, quod uentricu-
li extremum terminumq; indicat. At haec in cerebrum experimentibus
septimi libri tabulis sunt longe euidentiora, potissimum autem in quat-
ta, quae quatuor illam seriatim subsistentibus. Quod uero in hac figura
uentriculū ex latere e directo conspiciamus, neminem latere arbitror.

Anteriori ce-
rebri uentricu-
lorum ductus.

Lib. 8. de V-
su part.

Processum
qui aut olfa-
ctus organum
sunt, aut ipsi
praecipue sub-
ministrant, or-
tus.

Lib. 8. de V-
su part.

ctus uisuntur. A sede uero ubi uentriculorum angustos terminos desinere dicebam, olfactus
organa, aut saltem cerebri processus animalem spiritum praecipuo olfactus instrumento defe-
rentes, ac ipsi etiam uisori nerui enascuntur. Hinc enim utriusq; a cerebro alba mollisq; pro-
dit substantia, quae in progressu etiam cerebro tenuis membranae interuentu colligatur, quo-
ad sinus octauo capitis ossis pertingat, qui olfactus organis priuatim parantur. Ad po-
steriorem enim horum sinuum sedem albicantes cerebri processus, a cerebro abscedunt,
neque amplius tenui membranae connati, in suum singuli porrigitur sinum: & adhuc an-
trosum magis protensi ad sinuum finem, seu anteriorem ipsorum sedem desinunt, sini-
bus suffulti, ac cerebro interim proximè accumbentes. Nam est cerebro in sinuum regio-
ne non amplius adnascantur, nihilominus ipsi perpetuo attenduntur, illiq; sunt contermi-
ni. Hi processus cerebri ductu, colore, formaq; neruis correspondent. quamuis interim longe
neruis ipsis molliores sint, pauloq; (quod ad teretem spectat formam) latiores, quam profundiores.
Verum quia hi reliquorum neruorum ritu extra caluariam, ut neque etiam extra magnani
duram membranae amplitudinem, non prociat, nerui nomine eos Herophilus haud digna-
tus est: ut neque etiam Marinus, neque Galenus. licet Anatomicorum nonnulli hos in neruo-
rum habuerint numero, ipsos primum neruorum par recedentes. Porro in horum processuum
natura non negligenter considerandum est, quo nam pacto illi duram membranae suis sinibus
adnascantur, & quae foramina hinc a dura membrana, & ossium sinibus quibus praesentes innituntur
processus, ad nuper commemoratas frontis ossis & cuneiformis cavitates pertingat. Ac de-
mum expendendum quoque uenit, quod nam uerum sit olfactus organum, similitudine qua-
dam sumpta ab auditus instrumento, dissectionum ac philosophiae professoribus nimis per-
functorie cognito. Verum de auditus instrumento, & olfactus quoq; & aliorum sensuum, in
septimo libro abunde pertractabimus. Modò autem sat fuisse uidetur, processus illos cerebri co-
memorasse, quos aliqui etiam mamillares et papillares nuncupasse colliguntur: qui sectionem
paulo diligentius aggressi, illa cerebri tubera mamillarum imagine prominentia, nihil ad ol-
factus organi constructionem auxiliari cognouerunt. Ceterum quando huiusmodi proces-
sum naturam examinaueris, atque illos longe grandiores in cane item & oue quam in homi-
ne adinuenies, etiam sedulo perquirendum est, quam anatomicè Galenus per illos cerebri pro-
cessus pituitam ad nares ab ipsis anterioribus cerebri uentriculis deduci scripserit, haud ani-
maduertens eos processus non perforatos esse, & ipsos uentriculos in peluim desinere, quae
cerebri pituitam excipiens, eam infundibuli modo ad glandem deducit, hinc in cerebri basi
repositam. quamuis de pituitae ductibus suo dicemus loco. Nunc enim neruorum duntaxat
series opportunè pertractabitur.